

Nr 69.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående tilläggspension åt professorn H. F. Lings änka Josefina Ling, född Rolph; given Stockholms slott den 24 januari 1913.

Under åberopande av bilagda utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva, att till överläraren vid gymnastiska centralinstitutet, professorn H. F. Lings änka Josefina Ling, född Rolph, må, utöver den henne redan tillagda årliga pensionen av 600 kronor och under enahanda förutsättning, varunder densamma utgår, å allmänna indragningsstaten från och med år 1913 utgå en tilläggspension av 200 kronor årligen.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott, och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Fridtjuv Berg.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 januari 1913.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Tilläggspen-
sion åt pro-
fessorn H. F.
Lings änka
Josefina Ling.

Departementschefen, statsrådet Berg anförde:

Sedan överläraren vid gymnastiska centralinstitutet, professor H. F. Ling den 9 mars 1886 avlidit, gjorde hans änka Josefina Ling, född Rolph, ansökning om erhållande av pension till belopp av 600 kronor årligen.

Till stöd för ansökningen återopade sökanden dels sin avlidne mans nära fyrtio-åriga anställning i rikets tjänst såsom under- och överlärare vid nämnda institut, dels att hon vore i saknad av tillräckliga medel till sin försörjning, dels ock sin sjuklighet.

Av till ärendet hörande handlingar inhämtades, att Ling vid sin död såsom stärbhusdelägare efterlämnat änka och två döttrar; att vid förrättat

arvskifte efter den avlidne den änkan tillagda andelen i boet utgjort omkring 5,050 kronor, därav dock omkring 465 kronor utgjort del i en boet tillhörig osäker fordran; samt att enligt läkarintyg änkan Ling antagligen för all framtid vore urståndsatt att försörja sig med arbete.

Hörd över ansökningen tillstyrkte direktionen över gymnastiska centralinstitutet densamma på det livligaste.

Direktionen åberopade därvid, förutom professor Lings långvariga och nitiska tjänstgöring, den stora förtjänst, han inlagt genom det systematiska utarbetandet av den del av hans världsberömda faders snillrika verk, som innefattades under den pedagogiska gymnastiken, ävensom änkans oförmåga att försörja sig själv samt hennes ringa tillgångar.

Under erinran att änkan ej innehade pension från någon av civilstatens pensionsinrättnings fonder hemställde även statskontoret om bifall till ansökningen.

De i ärendet förekomna omständigheterna föranledde Kungl. Maj:t att år 1887 till Riksdagen avlåta framställning därom, att änkan Ling finge, så länge hon förbleve änka, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 600 kronor, att utgå från och med år 1887.

Riksdagen biföll Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

En av änkan Lings döttrar, Karin Ling, har nu gjort framställning till Kungl. Maj:t om utverkande av en till 1,200 kronor förhöjd pension för modern. Vid ansökningen voro fogade prästbetyg, utvisande att änkan Ling är född den 22 februari 1828 samt fortfarande lever ogift, ävensom ett intyg av följande lydelse:

På grund av den noggranna kännedom, vi äga angående professorskan Josefina Lings, född Rolph, förhållanden, få vi härmed intyga:

att hon, som är nära 85 år gammal, till följd av ett sedan yngre år fortfarande, svårare underlivslidande, fullständig dövhet samt bräcklighet och vanförhet efter en förra sommaren ådragen armskada icke blott är oförmögen till allt arbete utan även så hjälplös, att hon icke utan andras biträde kan stiga upp, sätta sig ned eller intaga föda;

att hon har två döttrar, av vilka dock den ena sedan många år är såsom obotligt sjuk intagen på vårdanstalt, under det att den andra, som länge ägnat modern en uppoffrande vård, för eget uppehälle är hänvisad till sitt arbete och icke är i stånd att under moderns nuvarande tillstånd förvärva vad båda behöva för sitt uppehälle;

att mannen, överläraren vid gymnastiska centralinstitutet, professor Hjalmar Ling, vid sin år 1886 inträffade död icke efterlämnade några tillgångar samt att ett änkefru Lings eget kapital på omkring 3,000 kronor under årens lopp smält samman till en obetydlighet, vadan professorskan Ling icke äger andra bestämda årliga tillgångar än en till henne utgående statspension på 600 kronor samt under senare åren tillkomna, tillfälliga mindre belopp — tillsammans ej 200 kronor — från olika understödsfonder;

att dessa tillgångar icke ens kunnat avvärja nöd, om icke hennes och gymnastikens vänner stundom räckt en hjälpande hand samt att det endast genom sådan hjälp blivit möjligt att tills vidare bereda henne vård i enskilt rum på en lämplig sjukvårdsanstalt.

Stockholm den 27 december 1912.

Klas Linroth.

Med. d:r, generaldirektör.

Anders Wide.

Med. d:r, professor.

Den sålunda gjorda ansökningen har av direktionen över gymnastiska centralinstitutet uti den 4 januari 1913 dagtecknat utlåtande tillstyrkts.

Jämväl statskontoret har i skrivelse den 11 januari 1913 yttrat sig över ansökningen. Statskontoret anför därvid:

Med hänsyn till föreliggande särskilt ömmande omständigheter ansåge sig statskontoret, om ock med tvekan, kunna tillstyrka någon förhöjning av den åt Josefina Ling å allmänna indragningsstaten nu utgående pension å 600 kronor.

Beträffande storleken av ett tillägg till pensionen ville statskontoret erinra därom, att ifall Josefina Ling varit delaktig i civilstatens änke- och pupillkassa, hennes pension därifrån skulle utgjort 800 kronor. Med fäst avseende härpå borde den höjning av det nuvarande pensionsbeloppet, som tilläventyrs komme att vidtagas, ej sättas högre än till 200 kronor.

Departementschefen.

I betraktande av professor Lings förtjänster om den svenska gymnastiken samt hans änkas behov av bistånd har staten redan tilldelat denna en efter dåvarande förhållanden avpassad pension. Den särdeles ömmande belägenhet, vari Josefina Ling numera på sin sena ålderdom befinner sig, synes mig bjuda, att man tillser, huruvida icke staten skäligen borde lämna henne ytterligare någon hjälp.

Statskontoret har i sådant hänseende föreslagit, att pensionsbeloppet borde ökas med 200 kronor, så att det komme att uppgå till 800 kronor. Detta är det belopp, som enligt nu gällande föreskrifter skulle hava utgått till Josefina Ling från civilstatens änke- och pupillkassa, därest hennes man varit delaktig i densamma — något vartill han ej var berättigad.

Jag anser mig ej böra underlåta att erinra, hurusom efter professor Lings död överlärare och lärare vid gymnastiska centralinstitutet från och med år 1892 blivit delaktiga i lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa. Pensionen för överlärarnas änkor utgjorde enligt då gällande bestämmelser 600 kronor. Ur nämnda kassas efterträdare, den under år 1911 inrättade lärarnas vid elementarläroverken nya änke- och pupillkassa, utgår pension till överlärares änka med 900 kronor.

Då jag i fråga om beloppet av tilläggs pensionen anser mig böra ansluta mig till statskontorets förslag samt höjningen synes böra inträda

med ingången av år 1913, tillstyrker jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva,

att till överläraren vid gymnastiska centralinstitutet, professorn H. F. Lings änka Josefina Ling, född Rolph, må, utöver den henne redan tillagda årliga pensionen av 600 kronor och under enahanda förutsättning, varunder densamma utgår, å allmänna indragningsstaten från och med år 1913 utgå en tilläggspension av 200 kronor årligen.

Vad föredragande departementschefen sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen, på hemställen av statsrådets övriga ledamöter, bifalla; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlåtas till Riksdagen.

Ur protokollet:

Christer d'Albedyhll.
